

Х. М. Притула

доктор економічних наук, старший науковий співробітник,
завідувач сектору транскордонного співробітництва ДУ
«Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долишнього
НАН України», м. Львів
e-mail: khrystynka.prytula@gmail.com
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-3846-2393>

РОЗВИТОК ТРАНСКОРДОННОГО СПІВРОБІТНИЦТВА ЯК ВАЖЛИВОГО ОБ'ЄКТА СУЧАСНОЇ РЕГІОНАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ

Транскордонне співробітництво є важливою складовою державної регіональної політики, дієвим інструментом соціально-економічного розвитку прикордонних регіонів і потужним каталізатором євроінтеграційних процесів на регіональному та місцевому рівнях. Сучасні тенденції концентрації економічної активності як на загальнодержавному, так і на регіональному рівнях, зростання міжрегіональних соціально-економічних диспропорцій, активізації міграційних процесів і відтік за межі України кваліфікованих кадрів зумовлюють потребу у використанні інтегрованого підходу до формування і реалізації державної регіональної політики, який передбачає поєднання секторальної, просторової та управлінської складових.

Процес входження України в європейський інтеграційний простір і визнання її європейськими партнерами потребує координації зусиль з розвитку співпраці з країнами-членами ЄС, передусім – сусідами України. Тому розвиток транскордонних регіонів, у межах яких формуються інтенсивні і багаторівневі взаємодії між усіма суб'єктами та учасниками транскордонного співробітництва, є важливим об'єктом сучасної регіональної політики.

Українсько-польський транскордонний регіон охоплює територію трьох прикордонних областей України (Волинська, Львівська та Закарпатська) та двох воєводств Республіки Польща (Люблінське та Підкарпатське). Польща є одним з найбільших торговельних партнерів України. Посилення європейського вектора інтеграції України вимагає розроблення теоретико-методологічних підходів та обґрунтування стратегічних рішень інтегрованого розвитку транскордонних регіонів за участю прикордонних регіонів України.

Саме вирішенню цих питань присвячена монографія Марії Миронівни Янків «Організаційні та економічні механізми розвитку українсько-польського транскордонного регіону»¹. Монографія складається з трьох розділів, в яких послідовно, повно та всеохоплююче розкрито тему дослідження. Зокрема, обґрунтовано теоретичні засади дослідження організаційних та економічних механізмів розвитку транскордонних регіонів, досліджено еволюцію та сучасний стан організаційно-економічного забезпечення розвитку

українсько-польського транскордонного регіону, запропоновано механізми вдосконалення організаційних та економічних механізмів розвитку українсько-польського транскордонного регіону.

У першому розділі «Теоретичні засади дослідження організаційних та економічних механізмів розвитку транскордонних регіонів» розкрито сутність транскордонних регіонів, особливості моніторингу їхнього розвитку як об'єкта економічного дослідження, досліджено систему організаційно-економічного забезпечення розвитку транскордонних регіонів, а також організаційні та економічні механізми розвитку транскордонних регіонів. Зокрема, автором наголошено на важливості налагодження процесу моніторингу в тісній співпраці з іншими суб'єктами транскордонного співробітництва з обох боків кордону. Потрібним є створення координаційного чи консультативного центру для формування бази даних, моніторингу, підтримки та реалізації транскордонних програм і проєктів у межах кожного транскордонного регіону. Такий координаційний чи консультативний центр має функціонувати на базі статистичних установ регіону, євро регіону чи спільної громадської асоціації, створеної громадськими організаціями.

У другому розділі «Еволюція та сучасний стан організаційно-економічного забезпечення розвитку українсько-польського транскордонного регіону» досліджено особливості інституційно-організаційного забезпечення українсько-польського транскордонного регіону та наведено його економічну характеристику. Особлива увага приділена відмінностям прикордонних регіонів України та Польщі в контексті адміністративно-управлінського забезпечення та соціально-демографічного розвитку українських і польських частин українсько-польського транскордонного регіону. Здійснено аналіз та оцінено організаційно-фінансове забезпечення українсько-польського транскордонного регіону.

Заслугове на увагу запропонований автором механізм розроблення та впровадження інтегрованої політики розвитку транскордонного регіону, який передбачає розроблення і реалізацію спільних стратегій розвитку суміжних прикордонних областей України та Польщі, зорієнтованих на створення спільних транскордонних інноваційних структур, спільних підприємств, спільну реалізацію проєктів у сфері екологічно безпечних та енергоефективних технологій, обмін досвідом між кращими науковими школами та дослідницькими колективами, створення технологічних парків і бізнес-інкубаторів для науков-

¹ Янків М. М. *Організаційні та економічні механізми розвитку українсько-польського транскордонного регіону*: монографія / [наук. ред. В. В. Борщевський]. Львів: ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долишнього НАН України», 2022. 204 с. (Серія «Проблеми регіонального розвитку»).

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОГО ПЕРІОДУ УКРАЇНИ

ців та малого бізнесу тощо. Також цікавими з методологічної точки зору є представлені в третьому розділі «Удосконалення організаційних та економічних механізмів розвитку українсько-польського транскордонного регіону» концептуальні засади формування фінансово-економічного механізму розвитку українсько-польського транскордонного регіону.

Рецензована монографія є завершеним самостійним науковим дослідженням, виконаним на актуальну тему, має наукову та практичну цінність. Запропоновані автором підходи до дослідження та управління розвитком українсько-польського транскордонного регіону можуть бути використаними у

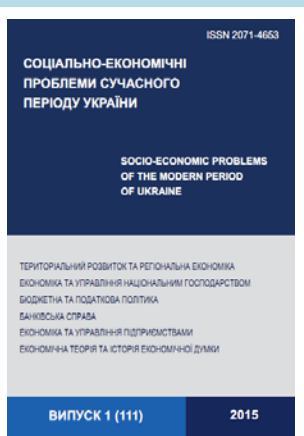
процесі формування державної регіональної політики у сфері розвитку транскордонного співробітництва.

Методологічні обґрунтування, висновки та пропозиції становлять значний теоретичний і практичний інтерес для представників органів державної та місцевої влади, науковців, суб'єктів підприємницької діяльності, представників громадських організацій та інших осіб, зацікавлених у проблематиці розвитку транскордонного співробітництва.

Усе це дає підстави для того, щоб високо оцінити результати дослідження, представлені в рецензованій монографії.

Надійшло 11.10.2022 р.

Proceedings of the "SOCIO-ECONOMIC PROBLEMS OF THE MODERN PERIOD OF UKRAINE"

Proceedings of the "Socio-economic problems of the modern period of Ukraine" is a specialized scientific-practical edition based National Academy of Sciences of Ukraine and the Institute for regional studies of NAS of Ukraine.

The book highlights the results of studies of institutional and socio-economic problems of development of Ukraine at the macro, meso and micro levels, encouraging to published authors who carry out research work in various sectors of the economy.

The book "Socio-economic problems of the modern period of Ukraine" is included in the List of scientific professional publications of Ukraine in the field of economic sciences (Order of the Ministry of Education and Science of Ukraine dated by 11.07.2016 №820).

The journal is included in the international scientometric database Index Copernicus, Poland - with 2014.

Site collection: www.zbirnyk.ird.gov.ua

Scientific-practical journal "REGIONAL ECONOMY"

Scientific-practical journal "Regional economy" is a specialized scientific-practical publication, which highlights such theoretical and applied issues: the formation and implementation of state regional policy in Ukraine, the problems of socio-economic life of the regions, territorial development, environmental management and ecological security, social policy, cross-border cooperation, rural development, investment and innovation policy, Finance and banking.

Journal "Regional economy" is included in the List of scientific professional publications of Ukraine in the field of economic sciences (Order of the Ministry of Education and Science of Ukraine dated by 7.10.2015 №1021).

The journal is included in the international scientometric database Index Copernicus, Poland - with 2012.

The journal's website: www.re.gov.ua